

II UNWTO Konferencija o upravljanju destinacijom na Mediteranu

“KVALITET: KLJUČNI POKRETAČ USPJEHA U MEDITERANSKIM DESTINACIJAMA”

Budva, Crna Gora, 22-24. jun 2015. godine

PROGRAM

UVOD:

- Mediteran je jedan od najvažnijih turističkih regiona u svijetu, u kojem se ostvaruje više od trećine ukupnih prihoda od turizma i realizuje polovina međunarodnih dolazaka.
- Decenijama su mediteranske destinacije, sa svojim prirodnim i kulturnim atrakcijama, pružale tradicionalni turistički proizvod - sunce, more i pijesak, uglavnom za specifična tržišta i masovni turizam.
- Uzimajući u obzir negativan uticaj nedavne političke i ekonomske dinamike, opštu zabrinutost po pitanju održivosti i kvaliteta, potrošačke modele koji se mijenjaju i nove poslovne modele, kao i razlike u stepenu turističkog razvoja i performansi u regionu, postoji potreba za promjenom ka novim modalitetima kako bi se održao održivi rast i bolje odgovorilo trenutnim i budućim izazovima.
- Prema dugoročnom istraživanju Svjetske turističke organizacije (UNWTO), turistički dolasci u mediteranskim destinacijama će dostići oko 500 miliona u 2030. godini, iako će udio na tržištu biti u laganom padu. Ipak, region još uvek ima priliku da istakne svoj jedinstveni turistički proizvod (unique selling point) kroz blisku saradnju među destinacijama.
- Zajedno s drugim pitanjima, "kvalitet iskustva posjetilaca" je takođe postao značajan izazov za uspjeh i performanse mnogih destinacija u mediteranskom regionu. S obzirom na činjenicu da je "kvalitet" od vitalnog značaja za uspjeh destinacije i jedan od ključnih elemenata na osnovu kojih potrošači vrše izbor destinacije, potrebno je da mediteranske destinacije formiraju strateške saveze kako bi se poboljšao kvalitet za potrošača, za industriju, za lokalne zajednice i za prirodno, kulturno i urbano okruženje.
- Konferencija ima za cilj i) stvaranje platforme mediteranskim destinacijama i svim relevantnim partnerima za dijalog o aktuelnim i potencijalnim izazovima / mogućnostima sa kojima se suočava turistička konkurentnost regiona, ii) da omogući učesnicima da steknu uvid u aktuelne politike i strategije turizma i da otkriju kako da izgrađuju sinergije za saradnju u regionu i iii) da istraži načine kako da se razvije i implementira pristup mediteranskom turizmu koji je orjentisan kvalitetu.

Ponedjeljak, 22. jun 2015.

14:00 – 19:00 **Registracija učesnika**
Mjesto: Hotel "Splendid"
Konferencijska sala Petrović/Crnojević

20:00 – 21:00 **Svečana ceremonija otvaranja**

- **Branimir Gvozdrenovic**, Ministar održivog razvoja i turizma Crne Gore
- **Lazar Rađenović**, Predsjednik Opštine Budva
- **Taleb Rifai**, Generalni sekretar, Svjetska turistička organizacija (UNWTO)
- **Joseph Grima**, specijalni izaslanik ministra pri UNWTO, **Malta**
- **Brunilda Paskali**, pomoćnik ministra za ekonomski razvoj, turizam, trgovinu i preduzetništvo, **Albanija**

21:00 – 22:00 **Koktel dobrodošlice**
Mjesto: Conference and Spa Resort Splendid, Bar pored bazena, I sprat

Utorak, 23. jun 2015.

08:00 – 09:00 **Registracija učesnika**
Mjesto: Conference and Spa Resort Splendid
Konferencijska sala Petrović/Crnojević

9:00 – 11:00 SESIJA 1: Uspostavljanje pozicije: Pozicioniranje mediteranskog turizma na globalnom tržištu - mogućnosti i izazovi

Turizam na Mediteranu se različito razvijao, zavisno od turističkog kapitala i od političkih i ekonomskih prilika svake zemlje. Uprkos tome što su konkurencija, izazovi i mogućnosti se takođe razlikuju duž mediteranskih destinacija, u pogledu nivoa razvoja turizma, performansi i pozicioniranja zemalja i stoga prioriteta i ključne inicijative politike moraju odgovoriti na specifične potrebe regionalnih različitosti. Ova sesija će se uglavnom fokusirati na sadašnje i buduće kvantitativne/kvalitativne aspekte u vezi pozicioniranja mediteranskih destinacija na globalnom tržištu.

09:00 – 09:20 **Ključno obraćanje: Rolf Freitag**, Predsjednik, IPK International, **Njemačka**

09:20 – 10:45 **Panel prezentacije**

Moderator: Prof.dr. Silvana Đurašević, dekan, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Bar, Crna Gora

Panelisti:

- ❖ **Blanka Belošević**, Voditeljica Službe za međunarodnu suradnju, Ministarstvo turizma **Hrvatske**
- ❖ **Corinne Lespinasse-Taraba**, zamjenik direktora za inženjering, Odjeljenje za inženjering i razvoj, Razvojna agencija turizma Francuske, Atout **France**
- ❖ **Günter Ihlau**, Specijalni predstavnik, BTW (Savezno udruženje njemačke turističke privrede), **Njemačka**
- ❖ **Charles de Gheldere**, direktor, Business Intelligence Services, International Air Transport Association (IATA)
- ❖ **Željka Radak Kukavičić**, direktor, Nacionalna turistička organizacija, **Crna Gora**
- ❖ **Miguel Payeras**, izvršni direktor, Klaster za tehnološke inovacije u turizmu na Balearskih ostrva „BalearsT“

10:45 – 11:00 **Pitanja i odgovori**

11:00 – 11:15 **Konferencija za štampu (ograničena)**

11:00 – 11:15 **Pauza za kafu/čaj**

11:15 – 13:30 SESIJA 2: Razvoj proizvoda, diversifikacija i inovacija: Strateški pristup za razvoj održivog, kvalitetnog i inovativnog turističkog proizvoda

Mnoge mediteranske destinacije se suočavaju sa ozbiljnim izazovima koji se odnose na tržišne pomake koji su uslijedili prema drugim regionima i alternativnim turističkim proizvodima; region je počeo gubiti svoj udio na tržištu. Ova sesija će istražiti strategije i sredstva za poboljšanje "kvalitetnog iskustva za posjetioce" kroz održive i inovativne proizvode, posebno kroz razvoj turističkih niša i smanjenje sezonalnosti.

11:15 – 11:35 **Ključno obraćanje: Prof. Frédéric Dimanche**, SKEMA Poslovna škola, Sophia Antipolis – Nice

11:35 - 13:15 **Panel diskusije**
Moderator: Prof.dr. Rade Ratković, dekan, Fakultet za biznis i turizam, Budva, Crna Gora

Panelisti:

- ❖ **Miguel Mirones**, predsjednik, Institutu Španije za turistički kvalitet (ICTE), Španija
- ❖ **Annita Dmetriadou**, v.d. generalnog direktora, Turistička organizacija Kipra, Kipar
- ❖ **Jose Pintor Aguilar**, viši savjetnik u odsjeku za energetiku Sekretarijata Unije Mediterana, Španija
- ❖ **João Pinto Barbosa**, menadžer za PR i komunikacije, European Spas Asocijacija (ESPA), Portugalija
- ❖ **Iñaki Gaztelumendi**, UNWTO Konsultant u prehrambenom turizmu, Španija
- ❖ **Lidija Ljesar**, generalni direktor Direktorata za kulturno nasljeđe, Ministarstvo kulture Crne Gore
- ❖ **Dr. Emad Hijazeen**, zamjenik glavnog komesara, komesar za Petra arheološki park/kulturno nasljeđe i turizam Petra razvojne i turističke organizacije, Petra, Jordan

13:15 – 13:30 **Pitanja i odgovori**

13:30 – 15:00 **Ručak**

Mjesto: Coonference and Spa Resort Splendid, Restoran La bussola, II sprat

15:00 – 17:30 SESIJA 3: Krusing i pomorski turizam: izazovi i mogućnosti:

Brzo širenje krusing i pomorskog turizma tokom posljednjih decenija i intenzivan interes destinacija za razvoj regionalnih tržišta su prouzrokovali razna pitanja koja se uglavnom odnose na održivost aktivnosti. Mediteransko područje predstavlja gotovo oko 20% svjetskog krusing tržišta i pokazalo se da je druga najpopularnija destinacija za kruzere u svijetu poslije Kariba. Kruzerski sektor može postati stub razvoja i ubrzati razvoj lokalnih ekonomija na Mediteranu. Sesija će istaknuti probleme u vezi s izazovima koji se odnose na održivost životne sredine, kao i prednosti za lokalne destinacije i sve uključene aktere u lancu snabdijevanja za kruzere (tj, turoperatora, putničke agencije, kruzerske kompanije, luke i marine, itd.).

15:00 – 15:20 **Ključno obraćanje: Franz Lamplmair**; savjetnik, Generalni direktorat za pomorstvo i ribarstvo, Evropska komisija

15:20 – 17:15 **Panel prezentacije**

Moderator: Prof. Đurđica Perović, dekan, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Kotor, Crna Gora

Panelisti:

- ❖ **Olivera Brajović**, generalna direktorica Direktorata za turistički razvoj i standarde, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Crna Gora
- ❖ **Francesco di Cesare**, Predsjednik Foruma Jadranskog mora
- ❖ **Guy Antognelli**, zamjenik generalnog direktora, Turistička organizacija Vlade Monaka, Monako

- ❖ **Despina Schistou**, rukovodilac, Odjeljenje za obilazak turističkih luka, Direktorat za prostorno uređenje i infrastrukturu, Ministarstvo ekonomije, infrastrukture, pomorstva i turizma, **Grčka**
- ❖ **Srećko Favro**, Adriatic sea expert, **Hrvatska**
- ❖ **Kristijan Pavić**, potpredsjednik MedCruises i Luke Dubrovnik, Asocijacija MedCruise
- ❖ **Tony Browne**, direktor Porto Montenegro marine

17:15 – 17:30
20:30 – 22:00

Pitanja i odgovori
Gala večera
Mjesto: Gornja terasa Hotela Mogren, Budva

Srijeda, 24. jun 2015.

09:00 – 10:45 SESIJA 4: Efikasno upravljanje i instrumenti politike - Priče o uspjehu:

Ova sesija će indentifikovati različite moguće oblasti saradnje i partnerstva između centralnih, regionalnih i lokalnih vlasti i privatnog sektora i civilnog društva za unapređenje konkurentnosti mediteranskih destinacija.

09:00 – 10:30

Panel prezentacije
Moderator: Jelena Rađenović, direktor, Lokalna turistička organizacija Budve

Panelisti:

- ❖ **Predrag Jelušić**, državni sekretar, Ministarstvo održivog razvoja i turizma **Crne Gore**
- ❖ **Gunnur Diker**, savjetnik Predsjednika TÜRSAB (Udruženje turističkih agencija Turske), **Turska**
- ❖ **Javier Vall de Porcioles**, član, konsalting kompanija DPT21, **Španija**
- ❖ **Leslie Vella**, direktor marketinga, Turistička organizacija **Malte**
- ❖ **Adnane Jelb**, rukovodilac servisa i strategije, Direkcija za strategiju i saradnju, Ministarstvo turizma, **Maroko**
- ❖ **Neda Ivanović**, direktor, Lokalna turistička organizacija Bara, **Crna Gora**
- ❖ **Žarko Radulović**, predsjednik Udruženja, Crnogorsko turističko udruženje, **Crna Gora**

10:30 – 10:45
10:45 – 11:00

Pitanja i odgovori
Pauza za kafu/čaj

11:00 - 11:30

SESIJA 5: Tehnički zaključci

Esencan Terzibasoglu, Direktor, Destinacijski menadžment i kvalitet, Svjetska turistička organizacija (UNWTO)

11:30 - 11:45

Završna riječ

- **Branimir Gvozdrenović**, Ministar održivog razvoja i turizma, Crna Gora
- **Lazar Rađenović**, Predsjednik Opštine Budva
- **Esencan Terzibasoglu**, Direktor, Destinacijski menadžment i kvalitet, Svjetska turistička organizacija (UNWTO)

11:45 – 13:00 **Slobodno vrijeme**

13:00 – 16:00

Tehnička posjeta – Izlet u Bokokotorski zaliv